

vze te drevesica so prebrodile indijanski ocean, tiho in atlantiško morje in so zaredile okrog in okrog zemlje v ugodnih krajih tisuč in tisuč drugih vertov, kjer imá na sto tavžente ljudi opravila, katerih letni pridelki znašajo več kot 600 mill. liber, ki se v sto in sto brodovih prevažajo na vse kraje sveta. Kofé, prvotno iz arabske reje, je postal eden naj imenitnejših predmetov vsesvetne teržije, arabski kofé je na evropskih teržiščih po svojem kupu, po svojej colnini in po vsakoverstnem svojem razkupu naj večje važnosti ne samo za blagostanje in životne potrebe celih mest in ljudstev, ampak tudi za cele deržave in osode celega ljudskega rodú.

(Konec sledi.)

Čertice iz življenja Šnakšnepkovskega.

VI.

Šnakšnepkovski prižge zdaj tri sveče; da nama z Boštjanom vsacemu eno, eno si pa sam obderži. „Zdaj pa le tiho za mano, sicer bi nenavadni šum živalico prestrašil.“ Vsi vlečemo sapo nase in po perstih tavava z Boštjanom za Šnakšnepkovskim. Ko gremo en čas naprej tiho kot duhovi, nama dá Šnakšnepkovski z roko znamnje, da smo na mestu; in res se ustavimo pri veliki črni kopici. Ko jo bližej pogledam, vidim da je kup topirjevega gnoja; bilo je namreč teh žival po stropu vse černo.

„Tu ali pa nikjer!“ zašepa Šnakšnepkovski.

Reče in pade pred kupcom na tla in z Boštjanom slediva njegovemu izgledu; vsi trije pokleknemo v blato in berskamo kake pol ure; nobeden besedice ne čerhne. Pa akoravno smo že pol kupca preberbali, keberčka vender le ni; le hudi duh nam udarja v nosove, in okužuje Boštjanu sleherni grižlej.

„O ti prekleti Adelops!“ zarentači Boštjan bolj po tihem.

„O Boštjan, Boštjan! ne imenuj po nemarnem tega lepega in sladkega imena!“ ga resno zaverne Šnakšnepkovski. „Zdaj ga pa gotovo ne bo. Če se ti ne ljubi, če si prelén, pa pojdi proč!“

Boštjan si ni dal tega dvakrat reči, mermraje ustane in se usede na bližnjo skalo, zasadi luč v blato na tla in svojo jezo znosi nad regljami in klobasami. Kot kervoločen tiger ovco razterga, tako je zdaj Boštjan tergal reglje, in kmalo se je njegovo cmakanje po vsi jami razlegalo, da so celó topirji nemirni postali in semtertje ferkati jeli.

Mene so tudi že jele kolena boleti in želodec mi je vedno pravil, da je poldne že davno odzvonilo. Pa en malo bi bil znabiti še poterpel, ali Boštjanovo cmakanje ga je bilo zdaj popolnoma zdrazilo, spuntal se mi je in tirjal svoje pravice, katerih mu pred Bogom in pred ljudmi nobeden kratiti ne sme. Ali s čim ga hočem potolažiti? Le sam Boštjan bi znal pomagati.

Vzdignem se iz blata in sline se mi cedé, ko grem memo

Boštjana. Boštjan je mende moje želje uganil, z besedami: „Tu imate nekoliko, vem da ste že potrebni“ mi pomoli eno klobaso in eno regljo.

Šnakšnepskovski se pa ne gane, zmiraj naprej rije po gnoji, ne vidi nič, ne sliši nič, kot bi bil v tretje nebesa zamaknjen. Le včasih globoko izdihne — Adelops in diplom mu rojita po glavi.

S klobaso in reglo si grem mirnega kraja iskat, kjer bi me nihče motiti ne mogel. Grem proti drugemu koncu jame in vidim pred saboj globoko vodo, unkraj vode pa se je razprostiral drugi del jame. Le po ozkem skalnatem grebenu, ki je kakor berv čez vodo peljal, se je moglo v ta oddelk priti. Spravim se čez greben in kmalo najdem primeren suh kotiček, se usedem na kamen in z hvaležnim sercom uživam Boštjanov dar.

Ko mirno jem, mi prileze po nogi majhen keberček. Kaj zlodja! ko bi bil to Adelops! Bolj natanjko ga pogledam in primaruha! po Šnakšnepskovskovem popisu je mogel ta keberček Adelops biti. Primem ga rahlo in ga denem v steklenico, ktero mi je Šnakšnepskovski v ta namen izročil. Ko ga imam notri, ga še enkrat pogledam in se popolnoma prepričam, da je to živalica, ktero Šnakšnepskovski s tolikim trudom išče.

„Ga že imam! ga že imam!“ vpijem na vse gerlo.

Te besede prebudé Šnakšnepskovskega iz njegovih sanj. Kot bi ga bila božja strela zadela, plane kviško, sveča mu pade iz rok, ves se veselja trese in z besedami: „Kje je, kje ga imate?“ jo udere po ozkem grebenu proti meni, ali o joj! stopnje mu zmanjka, in šterbonk se zverne v vodo.

„Gospod! kaj delate? ne hodite k vodi, bodete mokri,“ ga svari skerbni Boštjan!

„Pomagajte! pomagajte!“ se dere Šnakšnepskovski na vse gerlo in voda mu sapo zapira.

„Kaj Vam pa je, da upijete, kot bi Vas na meh derl? Ali Vam nisem pravil, da ne hodite k vodi, zdaj pa imate, čemu je tega treba?“ se krega Boštjan, spravi reglje v mavho in se uzdigne počasi.

Jaz sem pa hitro priskočil in Šnakšnepskovskega, ki je kot ranjeni som vodo pretepal in že pojemati začel, srečno zgrabim za en škric in vlečem na vso moč. Med tem je pa tudi Boštjan prišel, zgrabi po sreči gospoda za eno bedro in z združeno močjo potegneva gospoda na suho. Šnakšnepskovski je bil moker kot miš, nič se ni zavedil; kot červivi gaber, ki ga je zimski vihar poderl, je ležal na tleh. Z Boštjanom ga začneva dergati in najin trud ni bil zastonj, počasi se zavé, pogleda in s tihim glasom pravi: „Kje ga imate? pokažite mi ga!“ Podam mu steklenico. Šnakšnepskovski pogleda živalico, merto oko se mu zasveti in s povzdignjenim glasom zažene: „Gloria, gloria! je že, je že, ta pravi je.“ Ta pogled ga je bil spet zbrihtal, ker le strah ga je bil

tako omamil, da je kot na pol mertev na tleh ležal. Počasi se skloni in name se operaje, stopi na noge.

„Kje ste ga dobili, kje? hitro mi povejte, o Vi srečen človek!“

Povem kje in kako sem keberčka naletel in Šnakšnepskovski je bil prec pripravljen, ga iti iskat. Jaz ga pa primem za roko in mu rečem:

„Gospod! bogajte me in ne hodite, mokri ste, kako lahko bi se v merzli jami prehladili; le pomislite svoje zdravje. Saj je dosti, da imamo enega, z veseljem Vam ga izročim; le hitimo, da pridemo do Češnovarja, da se bote preoblekli, ali vsaj posušili.

Prav imate, zdravja je treba varovati in saj zdaj ga imam, ljubčka serca, po katerem je moja duša tako željno hrepenela. Pa kaj Vam hočem dati v dar za ta biser? Vsa moja zbirka Vam je na ponudbo, izberite si iz nje, kar Vam je ljubo in če si tudi eno tistih dveh stenic izberete, kateri mi je nedavnej Raggedfellow iz Filadelfije poslal, ki jih je tam v neki poderti indijanski bajti nabral, — Vam jih ne morem odreči. Tudi mi morate dovoliti, da prvi novi živalici, ktero najdem, dam Vaše ime; vredno je, da se ohrani v naši vednosti.“

„Gospod! to je preveč!“ mu odgovorim, „meni je dosti, da vém, da sem Vam veselje napravil, družega plačila ne tirjam. Zdaj pa skusiva, da prideva iz jame.

Jaz svetim naprej in Šnakšnepskovski gre za menoj. Boštjana pa ni bilo nikjer viditi, še le ko k izhodu prideva, slišiva reveža, kako v ozki špranji stoka in zdihuje. Ko je vidil, da se odpravljamo, se je hitro zgubil in hitel proti luknji, ker zadnji ni hotel biti.

„Kaj pa počneš Boštjan?“ ga nagovori Šnakšnepskovski.

„Vun bi rad prišel, pa ne gre po nobeni viži. Bal sem se, da bi mi vidva ne ušla in bi jaz v ti luknji obtičal, kar se bo mende tudi zgodilo, vsaj zdravih udov ne bom vun prinesel. Dolgo se že uperam, vse litanije sem že omolil, vse svetnike in svetnice sem na pomoč poklical, pa le enega ni, da bi mi pomagal, celó moj patron me je v nemar pustil. Oh! kaj bo, kaj bo!“

Ker Boštjanu dobri duhovi niso hotli pomagati, je jel rentočiti in kleti, da me je groza obhajala. In glej, čudo se godi! hudi duhovi so pomagali: kar naenkrat se zasveti beli dan po spokljini. Boštjan je bil zunaj in počasi mu slediva s Šnakšnepskovskim.

Boštjan se je zunaj precej zvernul na travo, kot bi bil od mertuda zadet, in res je sam mislil, da je že na pol mertev. Čez nekoliko časa vzdigne počasi roko za roko, nogo za nogo in ko začuden vidi, da so še zdrave, se sklone in z obema rokama svoje rebra prešteva, ker je mislil, da si jih je saj polovico polomil. Ko se v svoje veselje prepriča, da so še vse celé, se stegne po svoji mavhi, ktere ni nikoli zgrešil in v nji si poišče novih moči.

Šnakšnepskovski se je pa vsedel na solnce, vzame steklenico s Adelopsom v eno roko, v drugo pa prime lupo in živalico od vseh

strani pregleduje, včasih z glavo pokima in se sladko nasmeja. Vse, kar je danes prestal, je pozabljeno, on se zdaj ne zmeni za nobeno drugo stvar, še celó Boštjana ni mende vidil in slišal, ki se je prednj ustopil in ga z resnim glasom nagovoril: „Gospod! obljubite mi, da me ne bote nikdar več silili, Vas v to gerdo luknjo spremiti, jaz nočem več prevzetno na božjo milost grešiti, meni je Vaša služba ljuba, ali moji zdravi udje in moje življenje mi je vender ljubše.“ Je rekel in se možko obernil in jo naravnost proti vasi zavil.

Zdaj se tudi Šnakšnepskovski zbrihta, mi poda roko, me milo pogleda in zašepeta: „Vi ste moj angeljček!“ Potem greva za Boštjanom proti Češnovarju. Solnce je kaj hudo pripekalo in iz mokrega so se vzdigovale megle vodenih soparov, kot iz gnoja, kterege je ravno Češnovar iz hleva kidal.

Glasnik literarni.

Naročilo. „Vsi narodi skor imajo zbirke narodnih pripovedek, le Slovenci jih dozdej še pogrešamo. Nabral sem okoli Varaždina lepo število takih pripovedk, ki so se, kar sem jih tu in tam priobčil, mnogim dopadle. Sklenil sem toraj, da se enkrat začetek stori, en zvezek na svetlo dati, če bom dobil dovolj domoljubne podpore.“ Tako piše g. M. Valjavec in vabi na naročilo do prvega junija t. l. Naročnina po 48 kr. sv. se bo odrajtala po prejemu knjige. Kakor hitro se oglasi toliko naročnikov, da se plačajo tiskarni stroški, bo prišla knjiga v natis. V Celovcu prejema naročila vredništvo slov. Prijatla in Glasnika. Veliko lepega in zanimivega iz življenja narodskega imamo pričakovati; naj bi se toraj oglasilo prav obilno prejemnikov!

* Perve dni preteklega mesca je jel v Reki izhajati dolgo pričakovani „Neven,“ list zabaven, podučen in znanstven, v ilirskem jeziku, vsak teden po celi poli velike osmerke. Vredujeta ga g. Dr. J. Vranjicanji Dobrinović in V. Pacel. Cena mu je za celo leto po pošti 5 gld., za učeničke ljudskih šol in za učence le 3 gld. sr. Naj bi si pridobil tudi med Slovenci obilno prijatlov!

* V Carigradu izhaja pod vrednikom Dimitr. Mutevom dvakrat na mesec „Blgarska knjižica.“ Perva knjižica, ki je prišla za prvo polovico mesca prosinca na svitlo, obsega med drugimi sestavki življenje sv. Klementa, nadškofa ohridskega, popisano v XI. stoletju po Teofilaktu, nadškofu ohridskem — misli o bulgarskem jeziku in še več drugih lepih reči.

* Neven naznanja, da se tiska v Reki „Rječnik slovinsko-italianski“, spisan po O. K. Parčiću. Obsega neki mnogo besed čakavskih, kterih zastonj iščeš v vseh doslej izdanih slovarjih.